

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΕΡΑΣΜΕΝΟΥΣ ΑΙΩΝΕΣ

Κ Ο Μ Α Ι Θ Ω

[Ειδυλλιακή, τραγική ιστορία ἀρχαίας ἐποχῆς καὶ τοπικοῦ ἐνδιαφέροντος.]

Τοῦ Πατρινοῦ συγγραφέως κ. ΜΑΚ—ΑΘΑΝ

Ἡ πρῶτες ἀχτίδες τοῦ ἡλίου φιλοῦσαν τὴν Χαλκίδα, τὸ ἀπότομο βουνό.—τῆ σημερινῇ Βαράσοβα ὅπου ἀπλωνόταν στὴν ἀπέναντι ἀκτὴ μιὰ μεγάλη τότε πολιτεία ἢ Καλυδὼνα, ὅταν ἡ Κομαιθῶ ξύπνησε.

Εἶχε κοιμηθῆ ὅσῃ ἀποχαυωμένη καὶ αἰσθανόταν βάρος στὸ κεφάλι της.

Πέρασεν ἀρκετὴ ὥρα γιὰ νὰ συνέλθῃ.

Τῆς φαινόταν ὅσῃ ὄνειρο ὅ,τι γίνηκε χθὲς καὶ ἦταν ἀποφασισμένη νὰ ὑποκύψῃ στὴ Μοῖρα της.

Αἰδανόταν αὐτὲς τῆς στιγμὲς ἀηδία γιὰ ὅλον τὸν κόσμον καὶ ἡ ἐλεύθερη ψυχὴ της πονοῦσε ποῦ δὲν μπορούσε νὰ φτερουγίσῃ χωρὶς ἐμπόδια πρὸς τοὺς πόθους της.

Κάλεσε σὲ λίγο τὴν Τροφὴν της καὶ τὴν ρώτησε γιὰ τὸν πατέρα της.

Ὁ γέρο Εὐφορβὸς εἶχε βγῆ ἔξω πολὺ πρῶτ.

Θὰ πῆγαινε, ὅπως εἶπε, στὴν μικρὴν ἀγορὰ νὰ βρῆ τοὺς ἄλλους προεστούς νὰ φροντίσουν γιὰ τὴν κηδεία τῆς κόρης τοῦ Μνησίππου καὶ θὰ γύριζε μόλις τελείωνε τὸ θλιβερὸ αὐτὸ καθήκον.

Ἡ ὄμορφη κόρη ἔπεσε σὲ βαθεὶς συλλογισμοὺς.

Ἕνας τάφος θὰ δεχῶταν τὴν πεθαμμένην ἰερίαν καὶ ἕνας ἄλλος πρόσκαιρος τάφος περὶ χειρῶτερος τώρα ποῦ ἡ ἀγία πλημμύριζεν ὀλόκληρο τὸν ἑαυτὸ της θὰ δεχῶταν αὐτὴ ζωντανή.

Πόσο κάλλιτερο θάταν νὰ πέθαινε καὶ νὰ

μὴν αἰσθανόταν περὶ τίποτε.

Ἡ Τροφὴς της προσπάθησε νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

Δὲν ἔπρεπε νὰ φαίνεται θλιμμένη ποῦ θὰ ὑπηρετοῦσε τὴ θεά.

Σὲ λίγο θὰ ἔρχόσαντε ἡ φιλενάδες της νὰ τῆς ράψουν τοὺς πέπλους καὶ τὸ φόρεμα ποῦ θὰ φοροῦσε τὸ ἀπόγιομα.

Δὲν ἔπρεπε νὰ καταλάβουν τὴν ἀγωνία τῆς ψυχῆς της.

Ἐπέτα καὶ ἡ Θεά μπορούσε νὰ θυμώσῃ καὶ νὰ ρίξῃ τὴν ὄργη της ὄχι μόνο στὸ σπῆτι τους ἀλλὰ καὶ σ' ὀλόκληρη τὴν πόλι.

Τῆς θύμησε ὅσα τῆς εἶπε καὶ χθὲς καὶ τὴν ἐξώρρισε νὰ φανῆ γενναία καὶ εὐλαβητικὴ στὴ μεγάλη Θεά ποῦ προστάτευε τῆς τρεὶς πόλεις.

Ὁ γέρο—Εὐμολπος τὴν ἀγαποῦσε καὶ ἡ στέρησίς της θὰ τοῦ στοίχιζε πολὺ.

Ἐτσι θ' ἄλλαζε γρήγορα ἰδέες καὶ θάδινε τὴ συγκατάθεσί του γιὰ τὴν ἔννοια της μὲ τὸν καλὸ της.

Ἡ Κομαιθῶ ἀκούγε ὅσῃ ἀφηρημένη.

Ἦξερε τὸ χαρακτῆρα τοῦ πατέρα της καὶ τὴν γεροντικὴ ἐπιμονή του. Ποτὲ του δὲν θ' ἄλλαζε ἰδέα καὶ θὰ ἐπέμενε γιὰ τὸ κτῆνος τὸν Κλεινία ποῦ τοῦχε δώσει τὸ λόγο του.

Μονάχα ἕνα θαῦμα θὰ μπορούσε νὰ τὴν σώσῃ.

Τὶ μπορούσεν ὅμως νὰ κάμῃ...!

Θάσκυβε τὸ κεφάλι της μπροστὰ στῆς θελή-

σεις τῶν θεῶν καὶ κλεισμένη μετὸ Ναό θὰ παρακαλοῦσε γονατιστὴ κάθε μέρα τὴν κόρη τοῦ Διὸς γιὰ τὴν εὐτυχία της.

Ἔτσι ἔκαμε καὶ ἡ Τροφὸς τῆς δοκίμασε μεγάλη χαρὰ ὅταν τὴν εἶδε σὲ λίγο γελαστή, ὅπως πάντα, νὰ σκορπάη σ' ὀλόκληρο τὸ σπιτί τῆς χαρὲς καὶ τῆς χάρες της.

Μέσα στοὺς ψηλοὺς λόφους πρὸς τὸ ποτάμι ἔχασκεν ἀνοιχτὸς ὁ λαξευτὸς οἰκογενειακὸς τάφος τοῦ Μνησίπου ὅπου θὰ τοποθετοῦσαν τὸ σῶμα τῆς κόρης του.

Ἐίχαν ἔρθει καὶ ὅλας οἱ ἱερεῖς καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ κάτοικοι τῆς Ἀνθειας καὶ τῆς Μεσατίας ποῦ θὰ τὴν συνώδευαν ὡς τὴν τελευταία τῆς κατοικία.

Κόντευε σχεδὸν μεσημέρι ὅταν ξεκίνησαν.

Τὸ θέαμα μ' ὄλην τὴ θλιβερότητά του ἦταν ὄμορφο.

Ὁ στενὸς καὶ φειδωτὸς δρομάκος ποῦ ὠδηγοῦσε στὸ νεκροταφεῖο ἀπὸ τῆς πλαγιῆς φαινώταν σὰν νὰ κινῶταν ἀπὸ τὸν κόσμο.

Μπροστὰ πήγαιναν οἱ ἱερεῖς καὶ ἀκολουθοῦσαν ἐκεῖνοι ποῦ κρατοῦσαν τὸ νεκρὸ τῆς φτωχῆς κόρης.

Πίσω ἀπὸ τὸ νεκρὸ οἱ συγγενεῖς καὶ ὄμορφες κόρες τῆς Ἀρόης ποῦ κρατοῦσαν διάφορα πῆλινα ἀγγεῖα, τὰ ὅποια, σύμφωνα μετὸ τότε συνήθεια ἄφηναν, μέσα στὸν τάφο γεμάτα λάδι, κρασί, νερὸ καὶ διάφορα ἀρώματα.

Σὲ λίγο ἡ εἰσοδος τοῦ οἰκογενειακοῦ τάφου τοῦ Μνησίπου ποῦ δέχτηκε γιὰ πάντα τὴν κόρη του κλείστηκε μετὰ μεγάλα λιθάρια ποῦ κουβαλοῦσαν ἀπὸ μακρὰ οἱ κάτοικοι τῆς Ἀρόης καὶ ἡ θλιβερὴ πομπὴ γύρισε μετὰ τὴν ἴδια τάξι στὴν πόλι.

Ὅταν ὁ γερο—Εὐμόλπος ἔφτασε στὸ σπιτί του δοκίμασεν ἀρκετὴ ἔκπληξι σὰν εἶδε τὴ χαρούμενην ὄψιν τῆς κόρης του.

Ἡ φιλενάδες τῆς ἔραβαν τοὺς πέπλους ποῦ θὰ τὴν σκέπαζαν ὡς ἴερεία ἐνῶ ὁ δούλος εἶχε βγάλει ὀλόκληρο ἀρνὶ ἀπὸ τὴ φωτιά ποῦ εἶχε ψήσει στὴν αὐλὴ καὶ ποῦ ἡ εὐωδιά του γέμιζε τὸ σπιτί. Τὸ τεμάχιζε τώρα καὶ ὅταν ξεπλώθη καν ὅλοι γύρω στὸ κοντὸ ξύλινο τραπέζι ποῦταν γεμᾶτο ἀπὸ χλόη σκόρπισε ἀπάνω τὰ κομμάτια καὶ γέμισε ἀπὸ πῆλινο κρατῆρα τὸ ποτήρι τοῦ Εὐμόλπου ποῦ πρὶν ἀρχίσῃ νὰ τρῶη

ἔκαμε σπονδὴ μετὰ τοὺς θεοὺς.

Ὅταν σηκώθηκαν ἀπὸ τὸ τραπέζι εἶχαν ἔρθει οἱ τρεῖς ἱερεῖς ἐνῶ ἔξω ἀπὸ τὸ σπιτί ἄρχισαν νὰ μαζεῦνται ὅλοι οἱ κάτοικοι ποῦ θὰ ὠδηγοῦσαν μετὰ τὸ Ναὸ τὴ νέα ἴερεία. Ἡ φιλενάδες τῆς Κομαιθῶς εἶχαν ντύσει τὴν ὄμορφη κόρη ποῦ σὰν φάνηκε ὕστερα ἀπὸ λίγην ὥρα ἀνάμεσα στῆς ἄλλες κόρες ποῦ κρατοῦσαν λουλούδια μετὰ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ τῆς τὸ πλῆθος δὲν μπόρεσε νὰ κρατήσῃ μιὰ φωνὴ γεμάτη θαυμασμὸ καὶ ἔκπληξι.

Ἡ Κομαιθῶ ἔλαμπεν ὀλόκληρη καὶ ἔμοιαζε μετὰ θεὰ ποῦ ἄφηκε τὸ οὐράνιο παλάτι τῆς καὶ γύρισε νοσταλγικά στὴ Γῆ γιὰ νὰ περᾶσῃ λίγο καιρὸ ἀνάμεσα στοὺς ταπεινοὺς ἀνθρώπους.

Ἐξάφην ἡ κόρη τοῦ Εὐμόλπου κλονίστηκε καὶ τὸ πρόσωπό της πήρε μιὰν ἔκφρασι ἀηδίας.

Κοντὰ τῆς ἦταν ὁ Κλεινίας καὶ τὴν κυττοῦσε μ' ἀνάιδεια καὶ μετὰ σηκωμένο τὸ κεφάλι σὰν νᾶθελε νὰ δεῖξῃ στὸν κόσμον πῶς εἶχε δικαίωματα ἀπάνω της.

Δὲν βάστηξεν ὁμως πολὺ ὁ κλονισμὸς τῆς.

Ἔνα οὐράνιο χαμόγελο ἄνθισε στὰ χεῖλη τῆς γιὰτὶ ξεχώρισεν ἀνάμεσα στὸ πλῆθος μακρὰ τὸ Μελάνιππο.

Ὁ καλὸς τῆς ἦταν μετὰ τὸ φίλο του τὸν Εὐφορβο καὶ μιλοῦσαν. Πόσο φαινώταν θλιμμένους!..

Ὡ ἀν' ἂν ποροῦσε νᾶταν καὶ αὐτὴ μαζὺ τους, στὴ ράχι τοῦ βουνοῦ μακρὰ ἀπ' τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους... ἀνάμεσα στ' ἀθῶα πρόβατα...

Τὶ κλλιτερεὰ ποῦ θάταν ἐκεῖ ἀπάνω, ἐνῶ τώρα τὴν τραβοῦσαν ἀθελά τῆς σὲ μιὰ θυσία, ποῦ ὅσο καὶ ἂν ἦταν πρόσκαιρη τῆς μάτωνε τὴν ψυχὴ.

Ἐκλεισε τὰ μάτια σὲ μιὰ στιγμὴ ἐνῶ οἱ ἱερεῖς τὴν παρέουσαν καὶ ἡ πομπὴ ξεκίνησε....

Πέρασαν ἀπὸ τὴν ἀγορὰ, πήραν τὸν κατηγορικὸ δρόμον ἔχοντας δίπλα τὸ ποτάμι, ἔστριψαν μὸλις λίγα βήματα ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι ἀριστερὰ καὶ ἄρχισαν ν' ἀνεβαίνουν στὸ λόφον ποῦ ἦταν ὁ Ναός.

Τὰ κοτσούφια ξαφνισμένα ἄρχισαν νὰ πετάγονται μέσα ἀπὸ τὰ σκίντα ποῦ ἦταν γεμᾶτος ὁ λόφος ἐνῶ ἡ ταίχλης φοβισμένες ἄφηναν τῆς πυκνὲς ἀγριληγὲς ὅπου ἦσαν κρυμμένες καὶ πετοῦσαν μακρὰ πρὸς τ' ἀμπέλια.

Ὅταν ἔφτασαν στὸ Ναὸ μπῆκαν πρῶτον

μέσα οι ιερείς με την Κομαιθώ και ή κόρες
πού βαστούσαν λουλούδια.

Στάθηκαν μπροστά στο ξύλινο άγαλμα τής
Θεάς και άφω τό στόλισαν γονάτισαν μπρο-
στά του...

—“Ω έλαφιβόλε, είπε με βροντώδη φωνή
ένας άπ' τούς ιερείς' ώ κόρη του Διός και
τής Λητούς γονατίζουμε μπροστά σου...

Και ένφ όλόκληρο τό πλήθος πού ήταν έ-
ξω από τό Ναό έγονάτιζεν, έσυνέχισε στόν
ίδιο τόνο τήν πρόσευχή του:

—“Ω, Παρθένα λευκή και άμόλυντη, ώ ύ-
πέροχη κόρη πού ή λάμψη του προσώπου σου
σκορπίζεται στή Γη σέ άχτινες πού άσημώ-
νουν τούς κάμπους και τή θάλασσα, ώ θεία
“Αρτεμις πού πλανιέσαι με τής συντροφισσές
σου στα δάση και κυνηγής τά έλάφια με τά
χρυσά σου τόξα και τήν δλόχρυση φαρέτρα
σου δέξου τής ικεσίες μας. Δέξου άκόμα φύ-
λακα του άσπιλου Ναού σου τήν κόρη του Εϋ-
μολπου Κομαιθώ πού με τυύς πέπλους τής
παρθενίας της άγκαλιάζει τό όμοίωμά σου...
Δέξου τήν και φύλαγε τήν “Αρόή, τή Μεσαί-
τιδα και τήν “Ανθεια πού ό λαός τους γονα-

τιστός σέ παρακαλεί.

“Ο ιερεύς σταμάτησε ένφ οι άλλοι δύο ιε-
ρείς σηκώθηκαν και κρατώντας από τά χέρια
τήν Κομαιθώ τήν έφεραν στήν πύλη του Ναού
για να τήν δη τό πλήθος...

—“Άξια, άξια φώναξαν όλοι με μιá φωνή
και σέ λίγο σκορπίστηκαν στο λόφο κι' άρχι-
σαν να ψάλλουν ύμνους στή Θεά...

Μέσα στο Ναό ή τελετή δέν ειχε τελειώσει
άκόμη.

“Η Κομαιθώ ώδηγήθηκεν από τούς ιερείς
και πάλι μπροστά στο όμοίωμα τής Θεάς ό-
που τής παρέδωκαν τά κλειδιά του Ναού και
γονατιστή ώρκίστηκε πώς θά μείνη άγρυπνος
φρουρός του. “Ωρκίστηκεν άκόμη πώς σάν ιέ-
ρεια θά φυλάξη τούς νόμους πού οεβάστηκαν
γεννεές όλόκληρες και δέν θά επιτρέψη σέ κα-
νέναν να μολώνη τόν ιερό χώρο...

Τήν ώδήγησαν ύστερα σ' ένα διαμέρισμα
του Ναού όπου θάμενε με δύο άλλες πού ειχε
βοηθούς και ή κόρη του Μνησίππου και θε-
ληματικά τους έμειναν άκόμη—ένφ άν ήθελαν
μπορούσαν ν' άντικατασταθούν -γιατί άγα-
πούσαν πολύ -τήν ώμορφη κόρη του Εϋμολ-
που.
(“Ακολουθεί)

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ

ΤΗΣ ΝΥΚΤΕΡΙΝΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

—Τό έργον του Έννδέσμου Έλλήνων Οικογενειαρχών. —“Ο λόγος του
κ. Λεφανοωούλου.

Τήν 8ην έσπερινήν τής παρελθούσης Τε-
τάρτης 2ας τρέχοντος έγένοντο εις τό λυκει-
ον “Αγιος “Ανδρέας τά εγκαινία τής νεοί-
δρυθείσης ύπό του ένταϋθα συνδέσμου τών
“Ελλήνων οικογενειαρχών, νυκτερινής σχο-
λής έμπορικών μαθημάτων, εις τούς ύπαλ-
λήλους τής πόλεως.

Κατά τά εγκαινία παρέστησαν ό βουλευτής
κ. Μάρκου, ό Δήμαρχος κ. Βλάχος, ό Διευ-
θυντής τής Νομαρχίας κ. Μακρόπουλος, ό
επιτελεάρχης τής ΙΙΙ Μεραρχίας κ. Βλοχαί-
τόπουλος, ό άντισ)χης κ. “Αλεξάνδρου, ό

ταγ)χης κ. Πολυχρονόπουλος, ό πρόεδρος
του επαγγελματικού επιμελητηρίου κ. Παν-
ταζής και άλλοι. “Η στρατιωτική μουσική
ύπό τον κ. Κονιδάρην άνέκρουε διάφορα τε-
μάχια. “Ακολούθως έψάλη ύπό του πρωθι-
ερέως κ. “Ανδρ. Αεονταρίτη δοξολογία, μετά
τό πέρας δε αυτής ό πρόεδρος του συνδέσμου
και διευθυντής του λυκείου “Αγιος “Αν-
δρέας, κ. Στεφανόπουλος ώμίλησε σχετικώς
με τό έργον τής Σχολής.

“Εν άρχή έξήρε τά αγαθά τής Σχολής ό-
που ό φοιτών ύπάλληλος οιουδήποτε κατα-